

навчання студенти цільової підготовки виконують завдання з урахуванням умов договору про майбутню роботу, контактують з підприємствами-замовниками. Система цільової підготовки пройшла апробацію у галузях: вугільній, будівельних матеріалів та енергетики Донбасу, показала позитивні результати і доцільність широкого впровадження її у вищій школі України.

СТУПЕНЕВА СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ПЛАВСКЛАДУ МОРСЬКОГО І РІЧКОВОГО ФЛОТУ УКРАЇНИ

**В. Голубев, Л. Козир,
В. Буділов, Д. Алещенко**

*Одеса, Державна
морська академія*

Перехід на гнучку, динамічну ступеневу систему підготовки спеціалістів плавскладу пов'язаний з бажанням створити освітянську систему, яка найповніше задовольняла б потреби особистості в процесі самовдосконалення.

Система підготовки спеціалістів плавскладу повинна забезпечити можливість їх використання на суднах будь-якої держави світу. Світові тенденції зараз такі, що багатонаціональні екіпажі суден стали закономірним явищем.

Головною особливістю освіти плавскладу є те, що вона повинна відповідати стандартам підготовки, дипломування і несення вахти моряків, Міжнародній конвенції 1978 року і Кодексу 1995 року. Конвенцією і Кодексом визначені обов'язкові мінімальні вимоги до знань, професіоналізму, методів демонстрування компетенції та критеріїв її оцінки у кандидатів на одержання дипломів капітанів, старших і вахтових помічників, старших, других і вахтових механіків, радіоперсоналу та осіб рядового складу морських суден з урахуванням їх вантажопідйомності і потужності.

Міжнародна морська організація (ІМО) контролює якість підготовки морських спеціалістів і вживає заходів проти недостатньо підготовлених до роботи на суднах під "чужим прапором". Кон-

венціями ІМО визначені також обов'язкові мінімальні вимоги до знань та уміння морських спеціалістів з питань боротьби за живучість, професійної безпеки, медичної допомоги і виживання на морі.

Згідно з новим класифікатором спеціальностей базовим напрямком підготовки плавскладу в Україні є навігація та енергетика суден.

В Одеській державній морській академії завершуються роботи по створенню системи ступеневої підготовки спеціалістів плавскладу морських і річкових суден.

В процесі розвитку структура ступеневої системи підготовки може зазнавати змін залежно від кон'юнктури міжнародного ринку праці в напрямках підготовки спеціалістів морського та річкового флоту безпосередньо в академії або шляхом створення коледжів на базі училищ (технікумів).

Ступенева система забезпечує п'ять кваліфікаційних рівнів підготовки:

1-й рівень - морська або річкова робітнича професія (матрос, моторист, електрик, радіотелефоніст...) Термін навчання - 2 р.;

2-й рівень - молодший спеціаліст (технік-судноводій, технік-судномеханік, технік-радист...) Термін навчання - 3 р.;

3-й рівень - бакалавр (вахтовий помічник, вахтовий механік...);

4-й рівень - спеціаліст (інженер-судноводій, інженер-судномеханік, радіоінженер, спеціаліст з морського права...);

5-й рівень - магістр (капітан, головний або старший механік, науковий працівник...).

Україна ступила на шлях реформ в епоху завершення реформування світової освітянської системи. Це дає можливість урахувати досвід і ті помилки, що були допущені західними країнами на початковому етапі.